

Cua de cavall

Isabel Marín i Mabel Ramos

PROPOSTA DIDÀCTICA
D'ISABEL MARÍN

19

© Isabel Marín
Il·lustracions de Mabel Ramos
190 x 135 mm., 88 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2005 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net
Disseny: Miquel Mollà

1. JUSTIFICACIÓ DIDÀCTICA

La lectura és com una clau que obri llibres. D'altra banda, una narració escrita pot servir als estudiants per a descobrir aspectes del llenguatge escrit amb algunes activitats que els remetan al text. D'ací es desprén que les activitats que ací es proposen siguin una eina o, senzillament, unes idees per a facilitar la implicació dels alumnes amb el text llegit.

De les que hi ha tot seguit, el professorat en podrà fer una tria que s'adeqüe a l'edat i nivell de coneixements del seu alumnat.

2. L'AUTORA

Un llibre té, com una recepta de cuina, uns ingredients i una manera de preparar-los perquè el resultat siga un plat del nostre gust. Les preferències meues, com a autora del *Cua de cavall* a l'hora d'escriure sempre són, de primer, bastir una història amb uns personatges que estimen i respecten la natura, en general, i normalment aprofito els paisatges naturals que millor conec com a escenaris. En el cas d'aquest llibre, la protagonista (Mireia) sent una gran predilecció pels animals: els adora i els defensa si els veu patir. Compta amb l'ajut del seu amic Pere, i ací teniu un parell d'ingredients més: l'amistat i les aventures compartides.

3. LA IL·LUSTRADORA

Mabel Ramos s'especialitzà en Disseny Gràfic, activitat a què s'hi dedica plenament. A més d'il·lustrar llibres, on aboca grans dosis d'il·lusió i treball proporcionades amb un notable talent, des de l'any 85 fins ara ha realitzat més de 30 exposicions de pintura, tant individuals com col·lectives. Mabel sempre deixa patent el seu traç personalíssim que, amb el temps, reafirma la seua originalitat creativa i l'estil que li és propi.

4. EL TEXT

Vocabulari

Probablement has trobat paraules o expressions que no coneixes: escriu-les individualment i, després, es pot organitzar la classe per grups per a deduir el seu significat pel context o per buscar-les al diccionari.

_____ -- _____ -- _____ --
_____ -- _____ -- _____ --

El gènere

Tin en compte que, de vegades, els gèneres s'entremesclen. ¿A quin creus que pertany *Cua de cavall*?

- Ciència Ficció
- Aventures
- Policíac
- Històric
- Fantàstic
- De por/misteri

L'argument

L'argument són els fets que van configurant la història. Prova de fer un resum de 8 ó 10 línies de la narració. Si et resulta més fàcil, pots dividir el resum en tres parts:

- 1- Situació inicial
- 2- Acció (amb una introducció, un nus i un desenllaç)
- 3- Situació final.

El narrador

Fixa't en una de les primeres frases del text per esbrinar quin tipus de narrador conta la història:

Pere i jo teníem cura de Maria... Si ens preguntem ¿Qui conta la historia? Ens respondrem que és aquest “jo”. Si continuem llegint ens adonarem que és Mireia la narradora, per tant, el text està en primera persona.

La proposta és que ara canviï el verb d'un fragment i el passes a 3ª persona. Et suggerisc el següent:

Vam riure. Tot seguit, a mi em van encomanar un paper de camperola. Jo seria part del decorat: mentre el rei passava cavalcant majestuosament amb els senyors i escuders a conquerir noves terres, havia de donar a menjar a les gallines, soltes per l'hort. Un paper senzill, però, tanmateix, era tan emocionant, poder participar en la pel·li! Només em sabia malament el fet que Joana haguera de fer de xic per poder eixir cavalcant, però les dones d'aquella època, a banda de parir i patir, no pintaven res.

El Temps

¿En quant de temps passa tot el que ens conta Mireia?

.....
.....

Els personatges

¿Quin (o quins) personatge t'ha agradat més? ¿T'has sentit identificat/ada amb algú d'ells?

.....
.....

Relaciona alguns dels seus trets pel que contenen d'ells els altres personatges o pel que has deduït:

- És molt golafre
 - Duu dues cicatrius a la cara
 - És curiós/a
 - Un poc setciències
 - Es pentina amb una cua de cavall
 - És rar i sorprenent
 - Li encisen els animals
 - Li agrada l'aventura i el risc
- Mireia
Joana
Bruno
Anima'l
Pere

L'espai

Anomenem espai el lloc on es desenvolupa l'acció. Podem parlar d'espais, en plural, en tant en quant l'acció va traslladant-se a diferents llocs. Els espais poden ser oberts (exteriors) o tancats (interiors); moderns o antics; reals o imaginaris; habitats o deshabitats; obscurs o il·luminats...

Ompli la següent graella seguint l'exemple:

MOMENT DEL TEXT	ESPAI	TIPUS D'ESPAI
Començament	Plaça del poble	Espai obert, públic i modern

Adjectivació

He extret els adjectius que hi havia al següent fragment perquè hi introduïsses uns altres. No cal dir que el text canviarà respecte de l'original. Mira tan sols que la teua tria siga concordant i es produïska un text diferent:

*Després de raspallar l'egua de Bruno amb aigua i vinagre, la seua pell lluïa un _____
to de _____. Tot seguit, li vam llavar la cua ficant-la a dins d'un poal d'aigua _____
amb sabó, la vam eixugar bé amb tovalles i la vam pentinar. Pelegrí, el pura sang _____
de Joana, estava _____. Ella mateixa se n'havia ocupat el dia anterior perquè estiguera
ben _____ per a eixir a la pel·li.*

Recursos Literaris

Un dels recursos literaris més comunament usats és la comparació, normalment introduïda per "COM", "TANT...COM" o per "MÉS...QUE". Intenta completar aquestes comparacions extremes del text:

- Tindre més imaginació que
- Pujant com
- Tindre l'olfacte d'un
- Ser més difícil d'entendre que
- Les galtes més roges que

Inventeu una comparació. Tracteu de ser més originals que un Quixot amb una nau espacial i respectuosos com un plat d'arròs, no anem a fer més car l'esparg que l'escurada.

Si resols les següents qüestions, podràs reomplir els buits per descobrir una nova comparació:

- L'amic més golafre _ _ _ _ _
10
- Nom del burret on puja Mireia _ _ _ _ _
5
- Regió on viatgen els pares de Mireia _ _ _ _ _
9
- Ajudanta de Direcció _ _ _ _ _
8
- Jove que farà de Jaume I _ _ _ _ _
1 2 4
- Nom del cavall de Joana _ _ _ _ _
7
- Les postres preferides de Mireia _ _ _ _ _
3
- Nom de l'egua de Bruno _ _ _ _ _
6 11
- Arma que durà Pere per eixir a la pel·li _ _ _ _ _
12

COMPLETA:

Una cosa més inútil que

$\bar{1} \bar{2} \quad \bar{3} \bar{4} \bar{3} \bar{5} \bar{6} \bar{2} \bar{7} \bar{8} \bar{4} \bar{9} \quad \bar{10} \bar{6} \bar{9} \quad \bar{11} \quad \bar{1} \bar{2}$
 $\bar{10} \bar{4} \bar{12} \bar{12} \bar{11} \bar{3} \bar{5} \bar{9} \bar{6}$

Coneixement del Medi

L'espai, en *Cua de cavall*, s'ubica en llocs que existeixen realment en la nostra geografia. Confecciona un mapa a on hi haja les poblacions que s'anomenen. També pots aprofitar per traçar el tram recorregut pel rei Jaume I que es recull ací i que comença per Ares.

Oficis tradicionals

Els oficis dels nostres avantpassats eren artesanals. Mira d'esbrinar què feien i quins materials usaven els que s'anomenen tot seguit:

- canterer
- boixeter
- cisteller
- duler
- embogador
- perolaire
- escorxador
- ganxeter

Per a resoldre aquest punt poden ser-te d'ajut les persones majors que conegues. Pots preguntar als teus avis si han conegut algun artesà i anota-ho per a, després, llegir-lo davant la classe i, així, compartir-ho amb els teus companys i companyes.

Quins d'aquests oficis perduren en la actualitat?

Amb quins oficis han derivat o amb quin nom podem trobar l'ofici antic en la seua forma moderna?

Gastronomia

Vols saber com és la recepta de la Mousse que tant agrada a Mireia? Escriu-me un e-mail a la meua adreça electrònica (isamarinro@ono.com) i te la enviaré. Si et ve de gust, envia'm la teua Recepta Preferida.

NOM DEL PLAT

INGREDIENTS

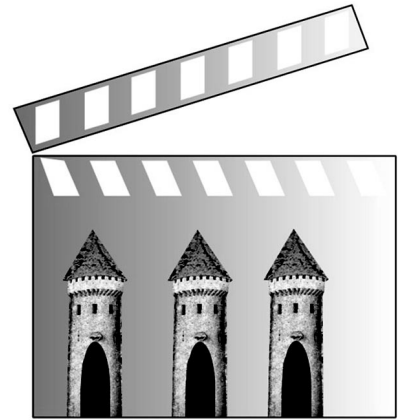
PREPARACIÓ

TEMPS D'ELABORACIÓ

PRESENTACIÓ

Proposta de dramatització amb manualitat

Vull proposar-te que agafes un fragment del conte i el convertisques en guió cinematogràfic per a, després, escenificar-ho. Millor fer-ho en grup. De primer, però, estaria bé que us fabricàreu una claqueta, amb cartolina o amb una fusta amb una part mòbil a dalt per fer el moviment de tisora. Després, la pinteu a ratlles blanques per dalt i escriviu: ESCENA ___ i PRESA ___, tot i deixant lliure l'espai per a escriure amb llapis els números corresponents.

El fragment en qüestió que us proposo és el capítol 4, titulat *Càsting exprés*, perquè implica prou gent i té nombrosos diàlegs, però podeu fer una tria pròpia.

Indumentària tradicional. A més d'això, podeu fer-vos els vestits aprofitant robes velles i material de reciclatges i fer una representació teatral per a mostrar als vostres familiars i amics com sou, d'artistes.

Us serà d'ajuda dibuixar prèviament els vestits que es descriuen: el del rei Jaume I, el del balles-ter i el de la camperola. Esbrina com anava vestida la segona esposa del rei Jaume I, Na Violant d'Hongria i fes-ne un dibuix també. Una pista: a les festes de Castelló hi ha una festera que representa la figura de Na Violant.

Practica la memòria

Aprèn de cor el recitat de la pàgina 78 i si tens un bebè a qui entre-tindre per uns minuts, tindràs aquest recurs. La suggerència val per a qualsevol xiquet o xiqueta de bolquers i es tracta d'anar assenyalant suauament les parts del cos que s'anomenen, fent un pessiguet al culet (normalment, trobaràs un paquetot) quan arribes al darrer vers: "un pessiguet i tastat".

Qüestions per comentar o per fer un debat col·lectiu

1. A les pàgines 58 i 59 es fa referència al bou fugit en la primera part de *Cua de cavall*, titulada *Banyes de Bou* i publicada en aquesta mateixa editorial del Bullent. Què penses dels bous embolats i de l'origen primitiu que ací es conta?
2. En un moment donat, Mireia diu: *Les dones d'aquella època, a banda de parir i patir, no pintaven res.*
3. Què saps de les Santantonades? Què tenen en comú amb les Falles o amb les Fogueres d'Alacant?

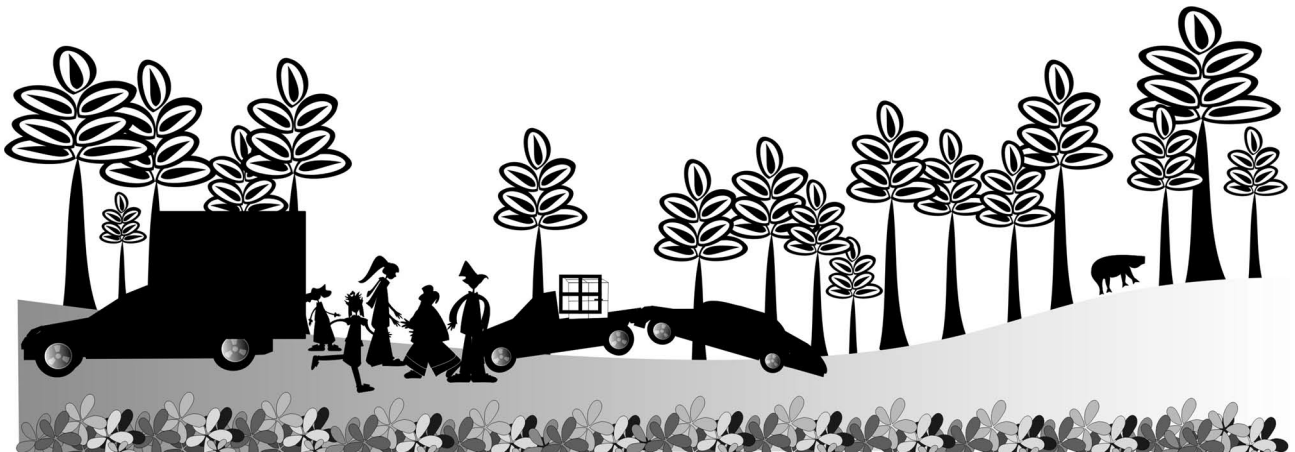
Opinió personal

Vols enviar-me qualsevol comentari? Pots fer-me'l arribar al meu e-mail. M'encantarà conèixer la teua opinió. A més a més, dels comentaris que m'envieu triaré els tres més "guais" (encara que siguin crítics, eh?) per fer-vos arribar el proper llibre meu que publique.

SOPA DE LLETRES

Ací trobaràs 7 pobles per on passà Jaume I i que s'esmenten en el text.

A	N	R	V	E	R	O	L	J	U	B	P	X	G
D	O	P	I	N	G	Y	F	L	A	M	Q	N	I
A	S	R	L	D	A	L	S	Z	C	R	P	D	V
O	V	L	A	G	N	I	M	O	T	R	E	U	P
E	M	P	R	N	T	Q	S	R	O	E	N	S	V
V	E	F	O	Z	A	I	G	O	R	N	I	F	A
N	D	S	J	I	M	U	L	T	E	O	S	U	C
T	A	G	A	E	Y	I	V	I	L	U	C	L	S
K	I	H	D	S	T	E	R	O	L	B	O	M	O
E	M	I	Z	S	A	F	O	U	A	T	L	X	G
V	I	L	A	F	R	A	N	C	A	B	A	T	W

SOLUCIONS

COMPARACIÓ: *Pere, Platero, Aragó, Adela, Bruno, Pelegrí, Mousse, Canyella, Ballesta.*

SOPA DE LLETRES: *Ares, Actorella, Ademús, Peníscola, Puertomingalvo, Terol, Vilafranca, Vilaroja.*